

L'Euram es reivindica a Europa

El 2010 és clau per al futur de les economies dels territoris de l'Euram. L'estat espanyol i Brussel·les tenen la clau per a ofegar-les definitivament o per a permetre'n el ple desenvolupament com a 'lobby' del sud d'Europa, equiparable als grans eixos del nord, si l'eix mediterrani s'inclou enguany en la llista de xarxes de transport transeuropees prioritàries. A València, divendres 7 de maig, mig miler de representants del món econòmic, acadèmic, polític i social van reivindicar l'eix com a sortida a Europa.

JORDI PLAY

A les 8 del matí, un centenar de persones aterraven a l'aeroport de Manises per assistir a l'acte pel reconeixement europeu de l'Arc Mediterrani provinents de Barcelona i de Lleida.

Destinació, Europa

Prop de 500 persones van omplir l'auditori del Palau de Congressos de València en l'acte pel reconeixement europeu de l'Arc Mediterrani. En un espai on els interessos econòmics i els reptes són compartits, els matisos d'ideologia política van quedar difuminats. També s'hi presentà el primer exemplar del 'Llibre Blanc de les Infraestructures de l'Euram', fruit de tres anys de treball coordinat per l'IIVEE.

Alcaldes del PSPV i del PP valencià asseguts l'un a costat de l'altre, representants de patronals i sindicats compartint cafè

i conversa, consellers dels governs de Catalunya i les Illes Balears i representants del govern d'Andorra darrere un mateix faristol, i empre-

saris que competeixen pels mateixos clients. L'escena és real. I històrica, perquè no s'havia produït des del segle XVIII, amb la batalla d'Almansa, que tots els territoris que avui integren l'anomenada Euroregió de l'Arc Mediterrani es van aliar per defensar els seus territoris. L'escena descrita s'esdevingué al Palau de Congressos de València, divendres passat, 7 de maig, quan s'hi van reunir cap a 500 representants del món econòmic, acadèmic, social, polític i sindical per donar suport a l'acte pel reconeixement europeu de l'Arc Mediterrani, impulsat per l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa (IIVEE). Personalitats d'arreu del territori, amb l'objectiu de fer pressió a la Unió Europea perquè inclogui a la llista de trenta xarxes de transport prioritaries un eix ferroviari de comunicació intermodal transeuropea de gran velocitat que resolgui

les mancances actuals. La Comissió Europea revisarà el mapa d'infraestructures de transports per establir de nou els projectes prioritaris a finançar en matèria de transport. I és aquí on l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa (IIVEE), després de tres anys de feina i debats entre representants del món empresarial, social, polític i acadèmic dels territoris que integren l'Arc Mediterrani, ha aconseguit situar el *Llibre Blanc de les Infraestructures de l'Euram* com a document per al *Green Paper RTE-T*, que usaran les institucions europees per repensar la xarxa de transports. Brussel·les, doncs, ja té coneixement de l'estudi detallat sobre el potencial econòmic i social d'aquest eix amb relació a Europa. La proposta de l'IIVEE és redefinir la xarxa transeuropea de transports no pas com una juxtaposició d'infraestructures dels estats, sinó com l'aplicació d'una lògica estrictament europea més enllà de la voluntat individual de cada estat.

La via econòmica apunta a Europa. És la tradició industrial i els valors de l'esforç i el treball que comparteixen tots els territoris de l'Euram allò que ha unit sectors i persones amb responsabilitats dins la societat i amb capacitat de pressionar l'executiu espanyol i Brussel·les, amb la certesa que la potència d'aquest eix se'n va en orris si no troba urgentment una vàlvula d'escapament a Europa. Des del 1964, quan el Banc Mundial va recomanar al franquisme la construcció d'una autopista de la Mediterrània que unís Alacant amb Europa –l'AP7–, que el potencial de les economies de l'arc no ha parat de créixer, tot i haver estat l'eix oblidat pels successius governs espanyols. Un aïllament que molt probablement respon a un projecte ideològic que només sap mirar-se l'estat espanyol sota la radicalitat més absoluta, malgrat que això vulgui dir –com va sentenciar el president de l'IIVEE, Ferran Villalonga, en la seva intervenció– “la bogeria de matar la gallina dels ous d'or de l'estat espanyol”. I són la gallina dels ous d'or malgrat que aquests territo-

A dalt, moment històric: Ferran Villalonga, president de l'IIVEE, presenta a l'auditori el primer exemplar del *Llibre Blanc de les Infraestructures de l'Euram*.

A baix, els representants de les cambres de comerç, damunt l'escenari durant la intervenció davant mig miler de persones.

JORDI PLAY

JORDI PLAY

JORDI PLAY

A dalt, tots els assistents van coincidir a remarcar la important tasca d'Eliseu Climent a l'hora de generar complicitats. Al centre, el president de la patronal Fepime, Eusebi Cima, saluda Paco Molina, secretari general de CCOO del País Valencià, en presència del secretari general de la UGT de Catalunya, Josep Maria Àlvarez.

A baix, el conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, Joaquim Nadal, també va anar a València, com a mostra del suport de l'executiu català a l'eix mediterrani.

L'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa constata que

1. Els territoris que formen l'Euro-regió de l'Arc Mediterrani generen el 40% del PIB de l'estat i gairebé el 50% de les exportacions, gràcies a un teixit empresarial amb milers d'empreses de sectors extraordinàriament diversificats.

2. Tot i que el 1964 el Banc Mundial ja va recomanar al govern central que, entre d'altres mesures per a reactivar l'economia, focalitzara la inversió pública en l'eix mediterrani, quatre dècades després l'economia d'aquests territoris es troba en un carreró sense sortida, atrapada en una infraestructura viària saturada i una connexió ferroviària amb Europa molt deficient.

3. Aquests territoris són els principals perjudicats pel sistema de solidaritat interterritorial, amb una espoliació fiscal extrema i un dè-

ris són els principals perjudicats pel sistema de solidaritat interterritorial espanyol, amb una espoliació fiscal extrema i un dèficit d'inversions en infraestructures que frenen en sec el potencial de creixement d'aquesta àrea econòmica, perquè històricament s'ha prioritzat un disseny radial en detriment d'una perifèria exportadora, dinàmica i connectada amb Europa. En paraules del president de la institució, "l'Euram no és sinó la conseqüència lògica d'una realitat econòmica i social comuna d'uns territoris que apleguen gairebé quinze milions d'habitants i generen el 40% del PIB espanyol, mercès a un teixit empresarial bastit amb milers d'empreses de sectors extraordinàriament diversificats, que, a més, i encara que no agradi a alguns, manté els vincles històrics, socials i culturals".

Totes les intervencions —una vintena—, a càrrec de representants de tots els àmbits econòmics i geogràfics, van remarcar que la importància de l'eix mediterrani rau en el fet que

Declaració de València per l'Arc Mediterrani

ficat d'inversions en infraestructures que frenen en sec el potencial de creixement d'aquesta àrea econòmica. S'ha prioritzat un disseny radial per damunt d'una perifèria exportadora, dinàmica i connectada amb Europa.

4. És cert que l'eix mediterrani ja apareix en l'agenda política de Madrid i Brussel·les, gràcies al treball i a la pressió que s'han fet tots aquests anys i en un acte com el que avui celebrem. Però no s'han fet les passes fermes per desencallar els colls d'ampolla de Castelló-Tarragona i Montpeller-Perpinyà que interrompen aquest corredor vital.

5. Per això, i en el context d'un món globalitzat sense fronteres econòmiques, i davant la imminent revisió per part de la Comissió Europea de les xarxes transeuropees de transport:

L'Institut Ignasi Villalonga demana:

A- Que l'Arc Mediterrani s'articule com un *lobby* econòmic potent amb l'objectiu de tenir veu davant de Madrid i de Brussel·les.

B- Que la societat civil –el món empresarial, sindical i social– de l'Arc Mediterrani aposte, conjuntament amb les administracions, per construir una nova configuració geogràfica europea, tal com ja han fet euroregions emergents com la Bàltica, l'Adriàtica o, més a prop nostre, l'euroregió de Galícia-Nord de Portugal.

C- Que aquesta Euroregió de l'Arc Mediterrani es convertisca en la plataforma logística del sud d'Europa, en un contrapès a l'eix del nord del continent.

D- Que aquest acte del Palau de Congressos pel reconeixement europeu de l'Arc Mediterrani no siga la culminació d'un projecte, sinó el primer pas per a bastir un gran eix econòmic i social amb una posició forta en la nova Europa que es dibuixa.

E- Per tot això, des de l'Institut Ignasi Villalonga ens comprometem a continuar treballant perquè la Unió Europea reconega l'eix mediterrani com una llançadora de primer ordre per a l'exportació en una economia cada vegada més internacionalitzada. Un fet que significarà un salt qualitatiu per a tots els europeus i per a la projecció de la Unió Europea a la resta del món.

Signa: La junta directiva de l'Institut Ignasi Villalonga, reunida a la ciutat de València el 7 de maig del 2010

es configura ja com una de les grans àrees econòmiques europees capaç de fer de contrapès al gran eix del nord d'Europa. Avui l'eix nord-europeu, a causa de les deficientes infraestructures de la Mediterrània i la manca d'una bona connexió intermodal entre ports, fins i tot ha acaparat part del trànsit de mercaderies procedent d'Àsia amb destinació a Europa, una quota que per naturalesa geogràfica els tocava distribuir als ports del litoral mediterrani.

Però aquest arc econòmic no té el camí tan fàcil. També s'enfronta a un nou mapa continental i a una nova etapa productiva caracteritzada per la globalització i els nous factors de competitivitat, entre els quals l'ampliació de la UE cap a l'est. I és en aquest context que els ponents van voler remarcar que l'única aposta possible per a avançar és la de la competitivitat, és a dir, el valor afegit i la innovació en tot allò que puguin oferir les empreses al món, que a la vegada tindria un efecte d'arrossega-

ment per a l'economia de la resta de territoris de l'estat espanyol.

Un projecte en boca de tots.

L'acte de divendres passat al Palau

de Congressos de València és una mostra clara que l'eix mediterrani ja no és tan sols un dibuix en la ment d'uns quants –tot just fa cinc anys, l'Euram era titllat d'entelèquia polí-

La coral Santíssima Trinitat interpreta l'himne d'Europa per cloure l'acte, després d'haver-se llegit l'Acord de València.

tica per la majoria—, sinó una realitat òbvia que avui defensen polítics de tots els colors, empresaris, sindicats i representants de la societat civil i acadèmics. Amb tot, els participants en l'acte van voler advertir que si bé l'eix mediterrani ja apareix en l'agenda política de Madrid i Brussel·les, gràcies a la feina i a la pressió que s'han dut a terme tots aquests anys, encara no s'han fet les passes fermes per a desencallar els colls d'ampolla de Castelló-Tarragona i Montpeller-Perpinyà, que interrompen aquest corredor vital. A banda, un altre greu fre les expectatives d'aquest eix: les vies de tren fins a la frontera amb l'estat francès no compleixen els estàndards europeus. L'amplada de via ibèrica fa perdre molt de temps als combois de mercaderies, fet que explica per què l'AP7 es troba col·lapsada i el ferrocarril, absolutament infrautilitzat. En aquest context, els discursos d'empresaris, polítics i acadèmics van tornar a coincidir a assenyalar la urgència que l'estat espanyol inverteixi en l'adaptació a l'amplada de via europea, per facilitar tant la sortida de mercaderies com l'entrada als exportadors europeus. “Els beneficis socials i econòmics de la modernització de les infraestructures de l'eix mediterrani i la consegüent introducció dels estàndards europeus contribuiran a millorar la competitivitat de la indústria europea a través de la reducció dels costos logístics; a més, és clar, de reduir l'impacte ambiental d'aquesta activitat”, assenyalaron els representants de les cambres de comerç.

L'acte pel reconeixement europeu de l'Arc Mediterrani va servir també per a presentar oficialment el *Llibre Blanc de les Infraestructures de l'Euram*, ara ja tangible, en una obra de dos volums, a més del document “Propostes per a una política econòmica i social europea”, que aplega visions diverses al voltant de l'economia, les infraestructures, l'activitat de les empreses, el món agrari i l'activitat sindical, i proposa accions a desenvolupar a l'àmbit euroregional.

Gemma Aguilera

JORDI PLAY

JORDI PLAY

JORDI PLAY

A dalt, el president de l'IIVEE conversa amb Antoni Abad (Cecot), Joan B. Casas (degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya) i Antoni Vives (regidor de l'Ajuntament de Barcelona per CiU). Al centre, vista general de l'auditori del Palau de Congressos de València, ple a de gom a gom. A baix, els assistents aplaudeixen després de la lectura de l'Acord de València.